



„Představte si to ticho, kdyby lidé říkali jen to, co vědí“.

Karel Čapek

III. ročník

Léto 2015

www.scskutek.cz

Obsah:

Úvodní slovo.....	3
Krok k lepšímu životu v SC.....	4
Ohlédnutí za děním v SC aneb Co se stalo.....	5
Plánované aktivity na léto aneb co se bude dít v SC.....	6
Cestovatelské okénko – Něco z historie Předhradí.....	7
Chvilka poezie – Šípková růže.....	10
Letní pranostiky.....	11
Trochu teorie o běžných věcech.....	Historie sklo.....12
Z truhlice vzpomínek	České vynálezy.....16
Zookoutek- Canisterapie.....	22
Kvíz pro chytré hlavičky.....	26
Sudoku.....	29
Blahopřejeme.....	30
Přivítali jsme.....	31
Rozloučili jsme se.....	31

Vážení obyvatelé a zaměstnanci SeniorCentra Skuteč,

je za námi polovina roku 2015. Pro někoho byl ten půlrok obdobím spokojenosti, pro někoho mohl být ne zcela ideálně prožitým obdobím.

V druhé polovině roku nás společně čeká významná událost, která zasáhne do života našeho domova. Bude to od poloviny srpna do konce září oprava střechy a výměna oken v posledním patře Penzionu. Vím, že tato oprava přinese určité nepohodlí především pro obyvatele Penzionu, ale i zvýšenou zátěž na zaměstnance. Chci všechny obyvatele i zaměstnance domova poprosit o pomoc a pochopení při této akci.

Je před námi i období prázdnin a dovolených, kdy mnozí u obyvatel budou letní čas trávit u svých blízkých. Přeji tedy všem obyvatelům i zaměstnancům příjemné prožití zasloužené dovolené.

Josef Tumpach, ředitel SCS

Krok k lepšímu životu v SC...

Cestování osob se zdravotním omezením jistě zpříjemní nové úpravy služebního vozu Renault Trafic – nájezdová rampa a systém ukotvení umožní přepravu osob na invalidním vozíku a nástupní schůdek, zase usnadní nastupování do zadní části vozu. Okenní i venkovní prostory pro potěšení duše i oka krásně ozdobily kytičky. Pocit bezpečí nám v SC zvýšila i instalace nových požárních sirén na budově DD. Pro přehledné uložení potravin byl dále pořízen do skladu v kuchyni nový nerezový regál.



Ohlédnutí za děním v SeniorCentru aneb Co se stalo...

V měsíci březnu se uskutečnil výlet do Vysokého Mýta – Muzea karosářství. Klienti se v rámci Pánského klubu vypravili do Vysokého Mýta, aby v místním informačním centru navštívili expozici věnovanou karosářství. Plechové krásy i dřevěné kočáry a sáně potěšili oko i duši našich klientů. Vystavované exponáty mnozí klienti pamatují z dob, kdy se proháněli po silnicích a bylo zajímavé prohlédnout si je nyní zblízka s trochou nostalgie. Po prohlídce byl krásný výlet do minulosti ukončen malým posezením u kávy i dalších laskomin.

Dne 2. 4. nás opět potěšila svou návštěvou paní Burgerová, která nám přiblížila svět bylinek

29. 4. se v SC uskutečnilo pálení Čarodějnic, k veselé náladě přispěl svým vystoupením pěvecký sbor klientů SC Radost, dále nás provedl hudebním pásmem Vzpomínky na kovboje W. Matušku pan Šimon Pečenka a na závěr akce vystoupil

s hudební produkcí oblíbený pan Vávra.

Jako dárek ke Dni matek dostali naše klientky vystoupení pěveckého sboru Smíšek.



Navštěvovat nás také začaly děti z MŠ Žďárec, kteří společně s našimi klienty společně tvoří různé dekorativní předměty.

V měsíci květnu byl uspořádán výlet do



Záchranné stanice a ekocentra Pasíčka. Reprezentace SeniorCentra se povedla našim klientů dne 21. 5. 2015 při již tradiční soutěži ve hře pétanque zvané „Májové koulení“.

Od 25. 5. je v odpoledních hodinách (dle domluvy) možnost navštívit „knižní koutek“ na budově PE, kde slečna dobrovolnice předčítá zajímavá literární díla. 28. 5. mnozí klienti i zaměstnanci obohatili svůj šatník při pořádaném prodeji prádla.

Plánované aktivity na léto aneb co se bude dít v SC

24. 6. Trampský potlach v prostorách pergol

Začátek července – výlet na zámek Nové Hrady

14. 7. Bylinky paní Burgerová

26. 8. Posezení se Šeucovankou

Od poloviny měsíce srpna 2015 bude probíhat oprava střechy a výměna střešních oken v 3. NP budovy Penzionu.

Cestovatelské okénko – Něco z historie.....Předhradí

Předhradí

Předhradí je malé městečko a najdeme jej v malebném údolí řeky Krounky, jihovýchodním směrem od města Skuteč a severním směrem od městečka Krouna. Městečko se rozkládá v údolí pod hradem Rychmburk, jež stojí na ostrohu v severní části Předhradí. Hrad Rychmburk je dnes využíván jako domov pro osoby s chronickým duševním onemocněním, veřejnosti je zpřístupněna kulatá věž sloužící jako rozhledna a v jejím interiéru se rovněž pořádají různé výstavy.

Ve sklepním prostoru věže je muzejní expozice věnovaná hradu a městečku Předhradí. Od východního okraje městečka se rozprostírají lesy přírodního parku Údolí Krounky a Novohradky. Jihovýchodním směrem od městečka se nachází oblast nazývaná Šiklův důl a jedná se o nejpěknější část přírodního parku. U severního okraje Předhradí ústí Lešanský potok do řeky Krounky. Jižním a západním směrem od Předhradí je vybudováno



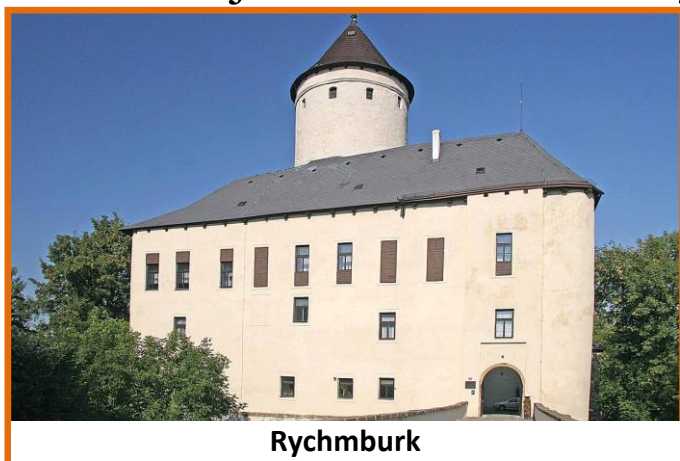
Krounka

několik malých rybníků. Součástí městečka je jako jeho místní část i osada Dolívka, ležící jihozápadně od městečka. Předhradím prochází silnice spojující město Skuteč a

městečko Krouna. Předhradím vede značená trasa lokální cyklostezky, jež navazuje na síť cyklistických tras, jimiž je okolí městečka protkáno. Kromě cyklostezky vede Předhradím červená turistická značka. Severním směrem se po červené můžeme vydat údolím Krounky, podél jejího toku do městečka Luže a opačným směrem dojdeme po červené značce proti toku Krounky do městečka Krouna.

Historie

V podhradí Rychmburku vznikla v 15. století osada, jež se postupně rozrůstala na městečko. První písemná zmínka o městečku je z roku 1654. Rychmburk byl postaven na



Rychmburk

přelomu 13. a 14. století. V letech 1530 až 1540 byl hrad přestavěn. Koncem 18. století byli majitelé hradu Kinští a ti jej nechali přestavět barokně.

Posledními majiteli hradu byl rod Thurn-Taxisů. Od roku 1952 byl hrad využíván jako domov důchodců, od roku 2007 se domov důchodců transformoval na domov pro osoby s chronickým duševním onemocněním. Kromě hradu se v městečku dochovala řada jiných zajímavých památek. Ve středu městečka stojí pozdně barokní kostel panny Marie Sedmibolestné z roku 1753 a v jeho blízkosti stojí barokní fara z roku 1760. U kostela je

hřbitov a v jeho ohradní zdi jsou vestavěny čtyři kapličky s cibulovými stříškami. V Přehradí nechal Filip Kinský založit panský park a v jeho areálu stojí kruhový altán s bustou zakladatele parku. Dalšími památkami v městečku jsou socha svatého Tadeáše z roku 1723, socha svatého Josefa a socha svatého Jana Nepomuckého z roku 1763. V Přehradí se dochoval i panský dvůr pocházející ze 16. století, jeho dnešní podoba je po přestavbě v pozdějších letech. Historické centrum městečka bylo v roce 1990 vyhlášeno městskou památkovou zónou. Předhradí je rodným místem básníka Adolfa Heyduka (1835 - 1923). V roce 1935 byla v městečku postavena jeho busta, kterou zhotovil sochař Jan Štursa.

Zdroj: http://www.turistika.cz/mista/predhradi_10. 6. 2015 - upraveno

Chvilka poezie

ŠÍPKOVÁ RŮŽE

Jaroslav Seifert

Já šel jsem jednou domů z
pouti
a zvonil zvonek stříbrný.
Chtěl jsem si růži utrhnouti,
popíchal jsem se o trny.

A přec mi vždy tak milá byla
ta sladká růže šípková.
Navždy mi dětství ovroubila
na stráních mého domova.

Můj Bože, kolik svěží krásy
dal jsi té růži do plátků!
Zlatohlávek si zdřímnul asi
v pootevřeném poupátku.

A chlapec, který jindy chvátá,
tu stanul jako ve snění,
a tři vajíčka kropenatá
pod šípkem spatřil v kamení.

Pod kopcem poznal nízkou střechu
chaloupky jako na klíně.
Polaskal balvan plný mechu,



byl tam jak doma v rodině.

Dnes, kdykoliv ji spatřím kvěsti,
oko ji něžně pohladí,
vždyť nad rozkvetlou ratolestí
vzpomínat musím na mládí.

Letní pranostiky

Bylo-li léto mokré, bude v roce příštím dražota.

Co se v červnu vylíhne, velmi často pohyne.

Červenec a srpen jsou nejteplejšími měsíci v roce.

Červenec, srpen a září muka, ale potom bude mouka.

Deštivé léto je horší podzimku.

Kdo léto proleží, zimu prochodí s žebráckou mošnou.

Kdo se v létě nezapotí, v zimě se nenasytí.

Když kvete chrpa, za čtyři neděle chop se srpa.

Když se hříby v létě mnoho rodí, ten rok málo chleba plodí.

Lidé se radují létu, včely květu.

Pěkné růže v zahrádkách věští pěkný podzimek a pozdní zimu.

<http://brtpichlavec.sweb.cz/moudro/pranostiky/leto/leto.htm> 11. 6. 2015

Trochu teorie o běžných věcechHistorie skla

Jakým způsobem bylo sklo objeveno, se dodnes přesně neví. Vyprávění římského historika Plinia uvádí, že prvními objeviteli skla byli féniciť námořníci, kteří se plavili podél pobřeží Afriky. Když je později překvapila noc, přistáli u břehu a díky velkému hladu se rozhodli uvařit si polévku. Nasbírali tedy dříví, ale nenašli kolem tábořiště žádný kámen,



kterým by podložili kotle na vaření. Vyložili tedy ze své lodi několik kamenů přírodní sody, kterou sami přepravovali, a postavili v africké poušti plné

písku provizorní ohniště. Když polévku dovařili, všiml si jeden z nich, že reakcí pouštního písku a sody, a především díky vysoké teplotě plamenů, zůstaly ležet v ohništi jakési průzračné kapky. A tak vzniklo první sklo. Nejstarší nalezená skleněná perla pochází z Théb a její stáří je odhadováno na 5000 let. Přestože se sklo vyrábělo již ve druhém tisíciletí před Kristem v Mezopotámii. První nálezy skla v českých zemích jsou datovány k polovině druhého tisíciletí před naším letopočtem. Jde o drobné perly z modrozeleného skla, nalezené v hrobech z doby únětické kultury. O několik století později, na počátku doby železné, se u nás objevují dokonalejší druhy skleněných perel. Další setkání se sklem a skleněnými šperky se váže k nálezům z doby Velkomoravské

říše. Výroba skla byla zpočátku doménou církve a především mnichů benediktinů, kteří vyráběli skla do oken kostelů a klášterů. První zmínky o této výrobě jsou již z 9. století. Zpočátku hutě vyráběly pouze jednoduché okenní terčíky, perličky a duté sklo.

Existenci nejstarších skláren v českých zemích můžeme doložit od 2. poloviny 13. století kupními smlouvami a nepřímo také názvy některých městeček a vesnic, např. Staré hutě, Skláře apod. Další písemné svědectví hovoří dokonce až o počátku století čtrnáctého. Díky historickým pramenům lze konstatovat, že právě toto období by se dalo považovat za dobu rozkvětu českého sklářství. Nejstarší informace, ve které je zmínka o první sklárně v oblasti Jizerských hor, ve Vysokém, se datuje do roku 1376. Důležitou podmínkou pro výrobu skla ve středověku byl dostatek dřeva, vody a suroviny k výrobě skla – křemičitého písku. Všechny tyto podmínky velmi dobře splňovaly pohraniční oblasti Čech – Krušné hory, Jizerské hory, Orlické hory a Šumava. Proto se také do těchto oblastí začaly stěhovat sklářské rodiny. Ve středověku se sklovina na našem území tavia podle receptu mnicha Theophila ze dvou dílů bukového popela a jednoho dílu křemičitého písku. Sklovina byla bezbarvá, slabě žlutá, hnědá nebo zelená. Použitím oxidu kovů se pak zabarvila do modra. Zpočátku bylo sklo vzácné, později, když jeho výroba značně stoupla, vznikaly nejen další barvy, ale také různé

tvary. Ve čtrnáctém století se objevují první vyšší číše s plastickými nálepy. Za vlády císaře a krále Karla IV. se začaly vsazovat do oken českých kostelů různobarevné vitráže. Středověcí skláři byli nejen skvělí řemeslníci, ale současně i návrháři a výtvarníci. Proto také byli sklářští mistři svobodní, bez poddanských závazků. Od roku 1497 byli přijímáni mezi rytíře a za vlády císaře Rudolfa II. mohli získat šlechtický titul.

Tabulové sklo

Staří Římané neuměli vyrábět ve velkém tabulové sklo, ale v Pompejích a v Herkulaneu byly nalezeny okenní tabulky z litého skla. V prvních stoletích našeho letopočtu se užívání skla velmi rozšířilo, a to trvalo až do 5. století, kdy začíná úpadek římského impéria. O pár století později středověcí skláři musí znovu objevovat mistrovství jejich předchůdců.

Od středověku se ploché čili tabulové sklo vyrábělo dvojím způsobem. Při prvním vyfoukl sklář baňku, po oddělení od píšťaly ji přilepil na „želízko“ a po opětovném zahřátí vytvaroval do kotouče připomínajícího měsíc v úplňku. Odtud název měsíční sklo. Až do 18. století se tak vyráběla k zasklívání oken běžně používaná, do olova vkládaná prohlédací kolečka. Podle druhého způsobu vyfoukl sklář baňku a z ní vytvořil válec, který oddělil od píšťaly a podélně opukl. Po novém zahřátí „vyžehlil“ polotovar do tvaru tabule

na šamotové desce. Časem se foukaly válce až tři metry dlouhé o síle tři milimetry. Již ve středověku vynikali ve výrobě tabulového skla čeští skláři. Toto bylo označováno jako „Precédé de Boheme“ (Čechy v předstihu). Na přelomu 19. a 20. století se hledaly možnosti strojní výroby plochého skla. Jak francouzský (Sievertův), tak americký (Oppermann-Lubbersův) způsob, napodobovaly ruční výrobu z válců. Belgický inženýr E. Fourcault dal přednost vertikálnímu tažení nekonečného pásu skla z vany. Průmyslovou výrobu plochého skla Fourcaultovým způsobem zahájil jako první na světě J. M. Mühlig v nedalekých Hostomicích, psal se rok 1919.

Myšlenka vyrábět ploché sklo plavením skloviny na roztaveném kovu se poprvé objevila na počátku minulého století, nebyla však využita. Až v roce 1952 se k ní vrátila firma Pilkington Brothers z Anglie, aby v roce 1959 zahájila výrobu zrcadlového skla plavením nepřetržitého pásu na hladině roztaveného kovu. V roce 1966 zakoupilo licenci k výrobě floatového skla i Českoslovenko. V teplickém Sklo Unionu byl 22. října 1969 zahájen zkušební provoz na první lince Float-Process. V 70. letech ovlivnilo sklo Float a Spektrofloat i tvorbu autorského skla a podstatně rozšířilo možnosti jeho využití i v architektuře.

Zdroj: <http://sro.sklenarstvikos.cz/historie-skla/> 10. 6. 2015

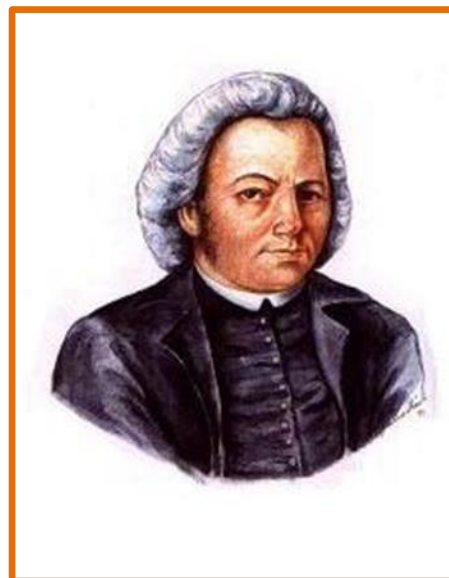
Z truhlice vzpomínek ...České vynálezy

BLESKOSVOD (HROMOSVOD)



Dnes, kdy slouží k ochraně budov před zásahem blesku po celém světě, nám připadá jako banální samozřejmost. Ovšem v době jeho vzniku tomu tak rozhodně nebylo.

Stál za ním Václav Divíšek, známější jako **Prokop Diviš** (narozen 21. srpna 1698 v Helvíkovicích u Žamberka), který se věnoval myšlence na sestrojení zařízení, jež by odebíralo z bouřkových mraků nakumulovaný elektrický náboj. Roku 1754 pak sestrojil první uzemněný bleskosvod na světě, který byl vztyčen 15. června 1754 na zahradě v Příměticích u Znojma. Vynález ovšem nenašel zprvu pochopení a vzbuzoval u místních lidí obavy. Nakonec byl 10. března 1760 stržen rozezlenými obyvateli Přímětic, kteří bleskosvodu přičítali vinu za převládající sucho. O rok později však Diviš umístil



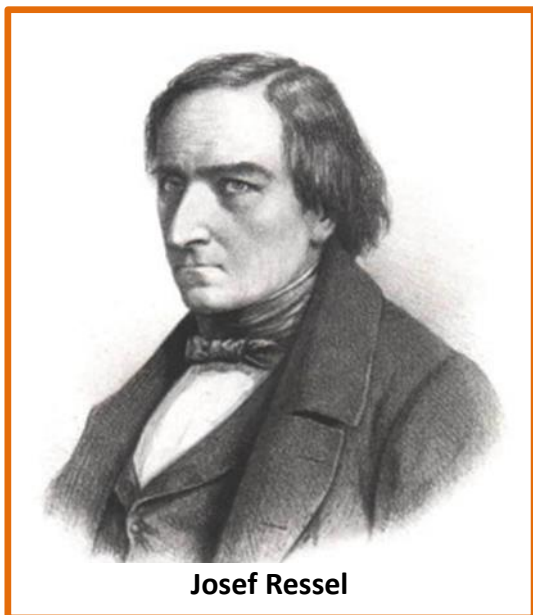
další bleskosvod na věž přímětického kostela. Dále se Prokop Diviš zabýval léčbou pomocí elektřiny a sestrojil také elektrický strunný nástroj “Zlatý Diviš” (Denis d’or), který byl napájen z leidských lahví. Přístroj dokázal napodobit různé hudební nástroje a údajně i lidský hlas. Bohužel se roku 1777 nástroj ztratil při převozu do Vídně. Vynálezce Prokop Diviš zemřel 21. prosince 1765 v Příměticích.

LODNÍ ŠROUB



Myšlenkou na využití Archimédova šroubu k pohonu plavidel se ve svých úvahách zabýval již v 16. století Leonardo da Vinci. Ovšem teprve konstruktér **Josef Ludvík František Ressel** jako první navrhl a vyzkoušel (1826, patent 1827) optimální tvar lodního šroubu a jeho umístění vodorovně pod záď lodi před kormidlo. Tento vynález tak postupně vytlačil rozšířený kolesový mechanismus pohonu lodí.

Josef Ressel se narodil 29. června 1793 v Chrudimi. Studoval gymnázium v Linci a v roce 1809 se ucházel o studium



Josef Ressel

na dělostřelecké škole v Českých Budějovicích, s cílem stát se důstojníkem. Tam ovšem nebyl přijat pro své chabé fyzické dispozice. Nakonec absolvoval studium na lesnické akademii v Mariabrunnu. Působil jako lesník v Kraňsku a roku 1821 se stal lesmistrem v Terstu. Již

od počátku zdejšího působení ověřoval své experimenty s lodním šroubem, nejprve s modely a posléze roku 1826 se skutečnou lodí. Svůj vynález patentoval roku 1827, ale protože se zároveň vyrojilo mnoho spekulantů a dalších údajných vynálezců, trval vleklý spor o přiznání Resselova prvenství až do roku 1866, čehož se již nedožil. Jako lesník se podílel na kultivaci lesů a zejména na zalesňování Istrie. Kromě dnes celosvětově používaného lodního šroubu stál také, jako konstruktér, u zrodu šroubového lisu na víno a ole, parního vyluhování barviv a tříslovin, kuličkového ložiska bez mazání, či pneumatické potrubní pošty. Josef Ressel zemřel na malárii 9. října 1857 během své služební cesty v Lublani. Zdroj: <http://vlast.cz/lodni-sroub/11>. 6. 2015

KOSTKA CUKRU



Kostka cukru nebo, chcete-li, cukr v kostkách – tak to je jedna z mnoha drobností, kterou dnes považujeme za samozřejmost a která poprvé spatřila světlo světa právě na území dnešní České republiky v Dačicích.

Stalo se tak při rafinérii cukru, kterou koncem 20. let 19. století v Dačicích založili bratři Grebnerovi. Původně počítali přímo s výrobou cukru, ale po neúspěších s pěstováním cukrovky na Dačicku se orientovali na zpracování dováženého cukru.

Třtinový cukr byl dovážen z italského přístavu v Terstu a později od 40. let zpracovávali již výhradně řepný cukr z domácích zdrojů. Pro naši kostku cukru je důležitý rok 1840, kdy na jaře do dačické cukerné rafinérie přichází z Vídně nový ředitel Jakub Kryštof Rad, rodák ze Švýcarska. Pod jeho vedením dochází k modernizaci podniku, zavádí nové stroje a roku 1842 i první parní stroj ve městě. Rafinérie

prosperuje a vyváží cukr na jižní Moravu, východních a jižních Čech a do rakouského pohraničí.

Kde se vlastně vzal ten nápad na cukr v kostkách? Do této doby se totiž cukr běžně dodával v podobě homolí či jiných relativně velkých kusech nebo jako velké krystaly a pro použití se musel dělit nebo drtit na menší části. Při jednom takovém porcování cukru v létě 1841 se údajně zranila i manželka pana ředitele Rada, která se pak u svého chotě důrazně přimlouvala za nějaké praktické řešení, jež by odstranilo nepohodlné porcování cukrových homolí. Odpovědí bylo první balení přibližně 350 kostek cukru, jako dárek své ženě dva až tři měsíce po jejím nešťastném zranění. Tak se roku 1841 zrodil nový praktický vynález, který odstranil ono občas nebezpečné štípání velkých kusů cukru.

Ovšem trvalo další dlouhé měsíce, než se podařilo splnit všechny úřední náležitosti a bylo možné získat licenci na výrobu kostkového cukru a schválit patent. Toho se Jakub Kryštof Rad dočkal v lednu 1843 a ještě téhož roku na podzim se nový výrobek objevil na trhu.



Dodávala se balení 250 kostek v krabičce s originální etiketou, která se prodávala za 50 krejcarů. Samotné kostky pak byly k mání ve dvou velikostech, jako kostka s hranou 1,5 cm a menší 1,2 cm. Spolu se samotným vynálezem zkonstruoval Jakub Kryštof Rad první zařízení a protokol na výrobu kostkového cukru, jež se do dnešních dnů v základě příliš nezměnil.



Památník kostce cukru v
moravských Dačic

Osud rafinérie v Dačicích ovšem nebyl tak sladký jako produkty zde vyráběné. Přes uvedení novinky kostkového cukru se nepodařilo udržet továrnu, ležící mimo cukrovarnické oblasti, konkurenceschopnou a nakonec byla roku 1852 uzavřena. Jakub Kryštof Rad, který vkládal do nové výroby velké naděje, rezignoval a odešel zpět do Vídně. Ačkoli rafinérie sama nepřežila, její vynález – kostka cukru – se rozšířila po celém světě, ač dlouho zůstávalo zapomenuto, kde se vlastně zrodila.

Zookoutek

*V předchozích vydáních našeho zpravodaje jsem se věnovala vysvětlení a popisu zvířátek, která máme na obou budovách SeniorCentra Skuteč. Tato zvířátka nám pomáhají svou přítomností a řadí se tak do Terapie za pomoci malých zvířat. A protože nás pravidelně jednou za dva týdny navštěvují psi kamarádi s terapeutem (tím rozumíme pracovníka nebo dobrovolníka, jehož vzdělání odpovídá úrovni „canisasistent“ a „canisterapeut“ podle norem ESAAT) z občanského sdružení Kamarád, o.s., popíši Vám další formu Animoterapie nebo též Zooterapie **CANISTERAPII**.*

Canisterapie (pojmenování vzniklo v ČR) je název pro metodu pozitivního psychosociálního a fyziorehabilitačního působení na potřebné osoby, prostřednictvím speciálně vedeného a cvičeného psa nebo feny (canis = latinsky pes).

Ve světě se canisterapie rozvinula převážně v 50.letech 20. století. U nás se začala pořádně rozvíjet po roce 1990. Sociologové si totiž před lety všimli, že péče o domácí zvířectvo zvýhodňuje nejen životní styl, ale i zdravotní stav venkovanů ve srovnání se stejně starými občany ve městech. Psychologové, psychiatři a neurofyziologové využili tyto poznatky a zavedli již před více než patnácti lety do režimu dne cílevědomý a pravidelný kontakt se živými zvířaty jako součást komplexní léčby nemocí ve stáří. V dnešní době se

canisterapie používá především k řešení problémů psychologických, citových, sociálně integračních aj.

Léčba neboli terapie je proces, při kterém se pomocí terapeuta pomáhá navodit stav fyzické i psychické rovnováhy.

Fyzično a psychická stránka spolu velmi úzce souvisí, a proto bychom stav psychiky neměli nikdy podceňovat. Špatný psychický stav může být spouštěčem somatických

onemocnění. Výbornou léčebnou metodou je právě canisterapie, kdy roli hlavního terapeuta plní pes.



Kontakt se psem představuje účinné rozptýlení pro lidi trpící psychickými poruchami, depresí nebo pro ty, kteří se prostě cítí opuštěně. Terapie využívá pozitivního vztahu



člověka a psa k navození pocitu uklidnění, rozjasnění nálady i k rozvoji dalších činností a dovedností. Canisterapie má vliv na psychologickou a sociálně-integrační stránku člověka.

Vliv je tedy zásadně dvojitý – psychosociální a fyziorehabilitační. Canisterapeut může psem aktivovat

myšlení, paměť, komunikaci, učení se (mluvenou řeč, neverbální projevy atd.) ale i motoriku (chůzi, pohyb paží, rukou a prstů atd.).

Canisterapii lze úspěšně zařadit do okruhu sociální rehabilitace. Vykonavatel této činnosti však musí mít kompetence v oblasti kynologie a etologie psa i sociálních dovedností (komunikace s lidmi, empatie, zvládání krizových situací, náhled do psychologie člověka, znalost diagnóz zejména cílové skupiny, kterou psem ovlivňuje apod.).

Velice důležitým oborem, kde je canisterapie užitečná a kde se jí hojně využívá je geriatric. Zvířata totiž mohou starým a opuštěným lidem nabídnout nejen přátelství, lásku, pocit vzájemné potřeby, ale i respektování. Pozitivní úloha zvířete spočívá nejen ve schopnosti zastoupit chybějící úzké mezilidské vztahy, ale i v popudu k pravidelnému pohybu a nabídce prožívání slasti v zanedbávané hmatové stimulaci – to je možnost se se zvířetem pomuchlat, pomazlit a vzájemně se přitulit. Pejsek dává také svému pánovi určitou jistotu a věrnost ve vztahu k němu, zvyšuje pocit bezpečí a napomáhá ke zmírnění pocitu osamění, žalu a bolesti při ztrátě životního partnera. Je dobrým prostředníkem k lepší komunikaci a



navazování kontaktu s okolím, dokáže vyburcovat z nostalgie a deprese. Pes nerozlišuje podle vizáže či onemocnění, ale podle vnitřních hodnot.

Představuji Vám naše psí kamarády, kteří nás pravidelně navštěvují



IRISKA



MILKA



SINDY

„Je celkem velice snadné psu porozumět a naučit se číst jeho myšlenky. Pes se neumí přetvařovat, neumí klamat, neumí lhát, protože neumí mluvit.“ Alex Munthe

Zdroj: <http://caniskamarad99.webnode.cz> ,

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Canisterapie>, <http://zviratka.doktorka.cz/lecba-psem-canisterapie/>

Zpracovala p. Zuzana Krkošková

Kvíz pro chytré hlavičky

Chutě kolem nás

1) Které z těchto koření se k nám nedostalo z Asie, ale ze střední Ameriky?

- a) bazalka
- b) pepř černý
- c) skořice
- d) vanilka

2) Bobkový list

- a) kaparovníku trnitém
- b) vavřínu ušlechtilém
- c) šafránu setém

3) Které části těchto rostlin slouží k přípravě koření?

Přiřad'te

a)	listy se stonky	1.	skořice
b)	květy a jejich části	2.	vanilka
c)	plody a semena	3.	hřebíček
d)	kůra	4.	majoránka

4) Jak se sladí dnes a jak se sladilo v minulosti?

- a) Uved'te rostlinu, která je celosvětovým tradičním a nejdůležitějším zdrojem cukru.

b) Uved'te, co bylo hlavním sladidlem Evropy až do 18. století našeho letopočtu.

5) Kyselou chuť šťovíku a rebarbory způsobuje:

- a) kyselina octová
- b) kyselina šťavelová
- c) kyselina citronová

6) Černý pepř pochází z plodů tropického keře Piper nigrum. Jeho bobule se sbírají ještě před dozráním. Po usušení nezralé bobule zčernají. Bílý pepř se vyrábí:

- a) ze semen zralých plodů, z nichž se sloupne slupka, a plody dál upravují
- b) ze zcela jiných rostlin

7) Skořice pochází z usušené vnitřní kůry jednoho druhu:

- a) muškátového ořechu
- b) zázvoru
- c) přímo ze stromu skořicovníku
- d) vavřínu

8) K ochucování likérů (např. francouzského pernodu a řeckého ouza) se používá:

- a) anýz
- b) tymián
- c) rozmarýn

9) Hřebíček pochází z Moluckých ostrovů. Jsou to:

- a) sušená semena různých druhů hořčice, z nichž byly odstraněny slupky
- b) sušené tyčinky rostliny – *Crocos sativus*
- c) sušená nerozvinutá poupata květů stromů, které patří do čeledi myrtovitých

10) Uved'te název nejdražšího koření světa s pestře zbarvenými květy. Ve Španělsku dodává žlutou barvu tradičnímu jídlu - paella. Vždy se používalo jako barvivo pro královské a rituální roucha.

Řešení kvízu na str. 29

Zdroj: Zdeňka Zubíková, Renata Drábová, *Bystrá hlava pro seniory*, Fragment 2013, 1. vydání, ISBN 978-80-253-1891-1

Sudoku

Cílem hry je doplnit chybějící čísla 1 až 9 v předem dané předvyplněné tabulce. Tato tabulka je rozdělena na 9x9 polí, která jsou seskupena do 9 čtverců (3x3). K předem vyplněným číslům je potřeba doplnit další čísla tak, aby platilo, že v každé řadě, v každém sloupci a v každém z devíti čtverců byla použita vždy všechny čísla jedna až devět. Pořadí čísel není důležité. Čísla se nesmí opakovat v žádném sloupci, řadě nebo v malém čtverci.

		7				9		
			9		3			
8				7				1
	3		6		8		2	
		9		2		1		
	2		1		5		8	
2				4				7
			8		9			
		5				4		

<http://www.theguardian.com/lifeandstyle/2013/mar/30/sudoku-2460-hard>

Správné odpovědi na kvíz: Chutě kolem nás

1 D; 2 B; 3 A+4, B+3, C+2, D+1; 4 A - CUKROVÁ TŘTINA, B – MED; 5 B; 6 A; 7 C;

8 A; 9 C; 10 ŠAFRÁN

Blahopřejeme všem oslavencům a oslavenkyním, kteří v následujících měsících oslaví své narozeniny:

Červen:

Hnízdilová Vlasta
Pírková Zdeňka
Kopecká Olga
Bureš Jan
Brdíčková Ludmila
Dopita Pavel
Haláková Libuše
Šípková Jindřiška
Doležal Jaroslav



Červenec:

Macháčková Marcela
Mazuchová Marie
Hejduk Karel
Hejzlarová Zdeňka
Diblíková Věra
Tichá Miloslava
Menšíková Anna
Štěpánek Zdeněk
Sýkorová Hana
Koupil Ladislav
Krajíčková Květoslava
Hauptmannová Anna
Dudková Miloslava

Srpen:

Mládek Miloslav
Pražanová Anna
Hejduková Marie
Boušková Marie

Zitková Jiřina
Jušková Bohumila
Marková Bohumila

V minulých třech měsících jsme v SC přivítali nové klienty:

Adel Bedřich

Chvojková Libuš

Pátková Věra

Mazuchová Marie

Tichá Miloslava

Korbář Bohumil

Korbář Bohumil – ml.

Losenická Vlasta

Kopecká Olga

Mrázková Růžena

Macháčková Marie

Urban František

Stehno Jaroslav

Zachová Marie

Lelková Libuše

Filipi Jiří, Mgr.



V uplynulých třech měsících ukončily pobyt v SC paní Alena Kváčová a Květoslava Šinkorová.

V období od března do konce května nás opustili:

Lacmanová Marie

Durdilová Zdeňka

Slavíková Anna

Kozák Miroslav

Vích Rudolf

Pokorná Olga

Kyselová Jaroslava

Chvojková Libuše

Novotná Marie

Korbář Bohumil

Jakoubek Zdeněk

Sotona Blahoslav

Volf Ladislav



Vzpomínáme.

KAVÁRNA



Otevírací doba:

Pondělí 12.30 – 13.00

Úterý 12.30 – 13.00

Středa 12.30 – 13.00

Čtvrtek 12.30 – 13.00

Pátek 12.30 – 13.00

Kavárnu najdete v hlavní jídelně střediska PE.

Toto vydání podpořila firma:



Zpravodaj vychází jako čtvrtletník SeniorCentra Skuteč.

Příspěvky můžete zasílat na email:

Machackova.Eliska@scskutec.cz